

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צג.

עין משפט
נר מצוה

הניחא וכו'. פלוגתא במסכת גיטין: **אלא אידי ואידי כשאין מעלה.** דכולי עלמא משלו הוא אוכל ובהא פליגי וכו': **ה"ג ולר' יוחנן וכו'.** ולא גרסי' אי הכי גדולים נמי דהא אמרין ידעי ומחלי: **משל שמים הוא אוכל.** ואפי' מעלה מזוונות לא מני קיין אקטניס: **ומאי קוץ דר'**

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

הניחא (6) למאן דאמר אין הרב יכול לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך שפיר אלא למאן דאמר איכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך מאי איכא למימר אלא אידי ואידי בשאין מעלה להן מזוונות ובהא פליגי דמר סבר יכול ומר סבר אין יכול ורבי יוחנן דאמר יכול הרב שביק מתניתין ועבד כבריייתא אלא דכולי עלמא משל שמים הוא אוכל ולא מצי קציץ ומאי קוצץ דאמר רבי הושעיא מזוונות דכוותיה גבי בהמתו תבן נקוץ לה אלא בהא

דכוותיה גבי בהמתו תבן קוץ לה. ה"ה דהוה מני למיפקר מזנו ובזו הקטניס אי נמי כיון דלאו בני ממילה נינהו לאו כל כמיניה לזערס כלל: **אלא** בהא קא מפלגי מר סבר משלו הוא אוכל ומר סבר משל שמים הוא אוכל. **ולר' יוחנן אידי ואידי צלין מעלה להן מזוונות:** **לא** שנו **אלא** שומרי נגות ופרדסים. **דלין** אולכין מן התורה משום דלאו גמר מלאכה הוא והא דאמר' לעיל (דף פט.) המנכס בצללים כו' וכן לעד ולקשקש תחת הזימית הרי זה לא יאכל היינו מן התורה אצל מהלכות מדינה אכיל: **אי** הכי ארבעה שומרין שלשה הוו. האל ו אי הכי אין זו אי אמרת בשלמא דמעיקרא נמי הוה מני לאקשוי הכי וכן יש הרבה בגמרא: **ובא**

צא א מיי פ"ט מהל' עבדים הל' ז סמג עשין פט טושיע י"ד ס' רסו ספיך כ וספיף כל: **צב** ב ג מיי פ"י מהל' שכירות הלכתי ד סמג עשין לא טושיע ח"מ ס' של ספיף ח: **צג** ד מיי שם הל' ז: **צד** ה מיי שם הלכה ו סמג שם טושיע שם ספיף ח: **צה** ו ז מיי שם הל' ט טושיע שם ספיף ו: **צו** ח ט מיי פ"ה מהל' פרה אלומה הל' א סמג עשין רלג: **צז** י ב מיי פ"ב מהל' שכירות הל' יא סמג עשין לא טושיע ח"מ ס' של ספיף ח: **צח** יב מיי שם הל' ז ועי' בהשגות וזמ"מ טושיע שם ספיף ג: **צט** יג מ מיי פ"א שם הלכה א ז ועי' מהל' שאלה ופקדון הלכה א סמג עשין פט טושיע ח"מ ס' רלא ספיף א: **ק** ס מיי פ"א מהלכות שכירות הל' א ז ועי' מהל' שאלה ופקדון הל' א סמג שם טושיע ח"מ ס' שם ספיף א: **קא** ע מיי פ"א מהל' שכירות הל' ז סמג שם טושיע ח"מ ס' שג ספיף ג ג: **קב** פ מיי שם סמג שם טושיע ח"מ ס' שז ספיף א: **קג** צ מיי שם הלכה א ז ועי' הלכה א:

מרתני' מהלכות מדינה. כזר נהגו כן: **גב' לא שנו.** דלין שומרין אולכין מן התורה: **אלא** שומרי גנות ופרדסין. **דהוה** ליה מחובר בשעה שאין גמר מלאכה הלכך מן התורה לא אכיל ואכיל מהלכות מדינה וכ"ש עושה במחובר כגון מנכס דאכיל ממנהג המדינה: **אלא** שומרי גיטות וערימות. עד שלא נגמרה מלאכתן למעשר אוכל חף מן התורה כדין עושה בתלש: **ושמואל** אמר לא שנו. דאכלי מיהת מהלכות מדינה אלא שומרי תלוש אצל שומרי מחובר אפילו מהלכות מדינה לא דמשמר לאו עושה מעשה הוא הלכך לא אכיל מדאורייתא: **המשמר פרה אדומה.** משחיתה ועד כניוס אפרה: **מעמא נגדים שעלו.** דתנן (פ"ה פ"ד מ"ד) כל העוסקין בצרה ממחילה ועד סוף מטמאין נגדים: **גזירה** שמא יזיו **זה אכז.** ורזנן הוא דגזרו על הטומאה ולאו מדאורייתא: **מקשאות.** שדליין בן קישואין: **ארבעה וחמשה מקשאות.** של חמשה אנשים: **אמאי אולג.** הא אמרת שומרי מחובר אפילו מהלכות מדינה לא אכלי אלא על כרחן כעושה מעשה דמי ואכלי מיהת מהלכות מדינה כי מתני' מכלל דשומרי תלוש אפילו מדאורייתא נמי אכלי: **צעקורין שנו.** עקורין משרשיהן עם קישואין שבהם להכי קרי ליה מקשאות ולא קרי ליה קישואין ומשום דשומרי תלוש הם אכלי מהלכות מדינה כי מתני': **בשלא יטול פקס שלהן.** ואמר נר לעיל בפרקין (דף פט:) דקישואין משיפקסו: **כשמואל מססכרא.** דעושה במחובר בשעה שאינה גמר מלאכה אפילו מהלכות מדינה לא אכיל וכ"ש שומרי מחובר דהוי עושה שאינה גמר מלאכה ולאו עושה מעשה הוא ומתני' שומרי תלוש: **מכלל דאיכא דלא אכיל מן התורה**

(א) כחצות מג. נח: געון יב. [צ"ק פ"א:] (ב) [לעיל א: כ"ג:] (ג) [שם:] (ד) [לעיל א: כ"ג:] (ה) שבעות מן. לקמן ד: (ו) [ע"י חו"ס] לקמן ד: ד"ה שומרי (ז) [ע"י חו"ס] לקמן ד: ד"ה שומרי (ח) [שבעות מן:] (ט) [לעיל א: כ"ג:] (י) לקמן ד: פ: לקמן ד: ב"ק מה: מ: טעויות מע: (י) [דף ג: א:] (כ) כס"א: ה: (ל) אלג שמי' כטעויות לא גרס ח"מ: (מ) כ"ש"ג (נ) [ע"י חו"ס] טעויות מה: ד"ה א"ה: (ווס' שנת קכ: ד"ה א"ה):

מוסף רש"י

יכול הרב לומר לעבד. נעמי עשה עמי מלאכה. ואינו זנך. אלא חזר על הפתחים (גיטין יב.) קוצץ אדם. ליטול מעות ולא יאכל (לעיל צב.). על ידי עצמו. כשכיל טלמו (שם) ויחזק (לז.). מפני שיש בהן דעת. ודעי וקא מחלי (לעיל צב.). בנטע רבעי שלו הרי אלא לא יאכלו. דבעי מומה. דגמר קודש קודש משפכו ובמחילה על מנת כן נשכרי לו (שם). אם לא הודיעו. מתחילה לנשות עמו נטעו רבעי (שם). ואלו. פועלין. אובלין. ממה שפסקין (לעיל צו.). בשעת גמר מלאכה. כשמשלין אותו (שם). בשעה שאין גמר מלאכה. כגון המנכס בצללים (לעיל צג.). נושא שכר. שומר נשבע (שבעות שם). ונשבע על הכל. שעה פשע (שם) אל אש פשע (לעיל דד.). משלם את הכל. כל הקן דמימת בתמני עבר שניה ומתה וגניבה ואדנה. אל ממה מתמת מלאכה פטור. דלא לאוקמה ככלתא שילה (שבעות שם). נשבעים. שכן הוא שאל פשע זה וטל שטחו זה די (קטור דצד.) מאן תנא ארבעה שומרין. לקמן מפרש לה (שבעות שם). ר' מאיר היא. לקמן מפרש (שם). מי איכא דלית ליה ארבעה שומרין. על כחמיו ארבעה הם. זה בתוס' חוה נשבע. זה שאל חוה שוכר (שם). שוכר. כהמה. כיצד משלם. דשומר חנם ושומר שכר כתיב. שוכר לא כתיב. ומיהו דין חיובי לענין גניבה וארבעה. פטור או חיובי (לעיל פג.). ר' מאיר אומר כשומר חנם. דקא הייב אכר בלוחמו ואינו טולט שכר על שמתכו (שם). ר' יהודה אומר כשומר שכר. ואילו ולהנחה הוא אלו אפי' שטון שוכר פטולטו שומר שכר הוא דאי לא ייב שכר הוי שאל חובי בלוחמו. השמא דייב ליה אכר לא הוי שאלו הוי שומר שכר (שם). אי הכי ארבעה שלשה גיבור. הוי ג' הוי גרסיקין. ולא גרסיקין אי הכי. וזין ל"מ וזין ל"מ וזין ל"מ יהודה פריקין לה (שבעות שם).

ואכיל מהלכות מדינה. מדלג תנא אלו אולכין סתמא. ומאי נינהו או עושה במחובר בשעה שאינה גמר מלאכה או עושה בתלוש בשעה שנגמרה מלאכתו או דבר שאין גדולו מן הארץ: **אימא סיפא** ואלו שאינן אולכין. וקתני הכי: **מאי** אינן אולכין אי נימא שאין אולכין וכו': **אלא** לאו שאינם אולכין כלל. מהשתא על כרחן מן התורה דתני כרישא דלשמעין דליכא אחרניא דלכיל ולא מן התורה כשמשמר לייכא לאוקמה דהא אפילו עושה מעשה לא אכיל מן התורה ואכיל מהלכות מדינה דלינו כשמשמר במחובר **חנם נשבע על הכל.** על כל המאורעות הכתובות כשאר שומרים לחיוב הוא נשבע שכן עלתה לו ופטור. ולקמן כשהואל (דף טז: ז) יליף לכולה מתני' מקראי: **על הכל.** גניבה ואבידה ואונסין: **גב' מי** איכא דליס ליה ארבעה שומרין. על כרחן ארבעה מיני שומרין אשכחן: **מאן** סנה שוכר כשומר שכר דמי. דקתני מתני' בתרייהו פטורין מאונס ומשלמין גניבה ואבידה: **ר"מ** היא. כדמפרש ואולי: **רבה** בר אבון. תנא מתני' שוכר כילד כשומר שכר ר' יהודה אומר כשומר חנם: **חייפא.** בהמות: **שריג.** הפרסיה: **הא**